

FITS

2011

Anul XVIII, nr. 7, 2 iunie

Cititorii noștri sunt la fel
de inteligenți ca noi

AP LAUZATE

Auzi, Pardailane, cât
ziceai că mai avem de mers
pîn' la Ocna Sibiului? Că mă tot
sună oamenii ăia să mă-ntrebe
dacă mai stă mult cu mireasa la
coafat sau poa' să-i dea dru-
mu'-n curte, să se joace
puțin cu cercu'.

Recital peripatetic al Fanfarei de la Cozmești, care demonstrează că există nu numai comunități care, în varii contexte, cîntă perfect, pe gustul majorității, dar și minorități care, în anumite zone, riscă să devină majoritare.

Apocalypsis cum figuris

Începând cu data de 30 mai, la Cercul Militar, putem viziona o expoziție de fotografie dedicată creației *Apocalypsis cum figuris* a regizorului polonez Jerzy Grotowski. *Apocalypsis cum figuris* este ultimul spectacol al lui Grotowski, înainte de a părăsi Teatrul Laboratoriu. Expoziția a fost pregătită de Institutul Grotowski din Wrocław, colecția de imagini fiind, în opinia criticului George Banu, un fel de testament teatral al regizorului polonez.

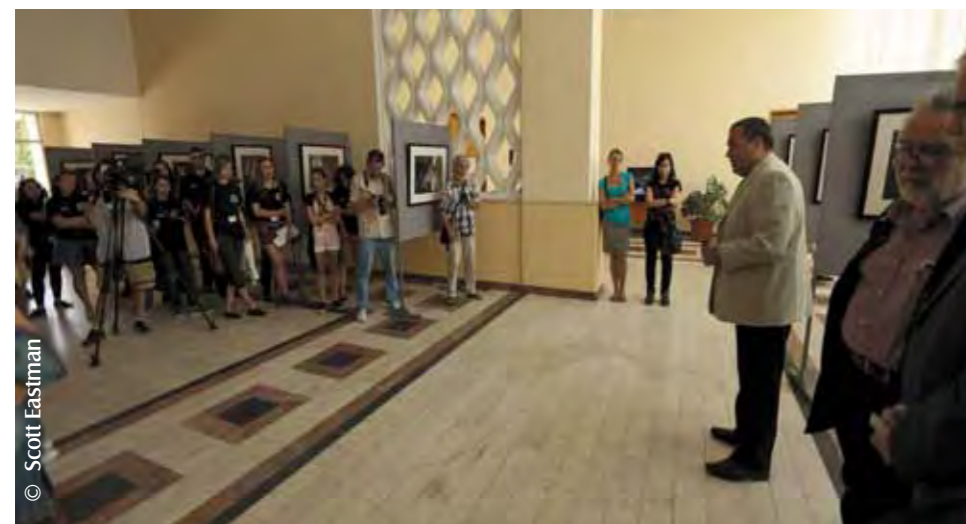
Este vorba despre o colecție importantă de fotografii, realizate de către un om pasionat de teatrul polonez, fotografatul Maurizio Buscarino, în timpul ultimei repetiții de la Milano. Deși fotografiile au fost făcute în anul 1979, ele au fost prezentate pentru prima dată abia în 2009, an proclamat de UNESCO Anul Grotowski.

Unul dintre motivele pentru care această expoziție a fost prezentată în cadrul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu este rolul important pe care l-a jucat Polonia în lumea teatrală, care, mai ales în perioada comunistă, a încercat să scoată în evidență libertatea și valorile democrației. Cum au subliniat criticul George Banu și viceprimarul

orașului Wrocław, prezent la vernisaj, această idee, a democratizării, a libertății anilor '60 în Polonia, este prezentă și în fotografiile expuse la Sibiu. Una dintre ideile principale ale expoziției este aceea de a transpune imaginea unui mare personaj, care ar trebui să transmită un mesaj grandios umanității și însăși imaginea sa să fie una pe măsură, într-o imagine marginalizată. În cazul spectacolului *Apocalypsis cum figuris* avem de-a face cu un Iisus Hristos prezentat ca un vagabond de care își bat joc toți cei din jurul lui, sfinții fiind înfățișați ca un grup de bețivi.

Aceste câteva imagini sunt invocate de criticul Monique Borie, care ne-a prezentat impresiile sale privitoare la spectacol, subliniind semnificațiile spațiului parizian de la Sainte Chapelle, unde care a fost martora reprezentației și atrăgând atenția asupra importanței luminii, foarte bine surprinse și capturate în pozele lui Buscarino.

Aleksandra Bartczak
Bursieră ICR în cadrul programului
de traducători în formare, POL

Apocalypsis cum figuris

Starting the 30th of May, at the Military Center, one can see a photography exhibition dedicated to *Apocalypsis cum figuris*, the work of the Polish director Jerzy Grotowski. *Apocalypsis cum figuris* was Grotowski's last show before he left the Theatre Laboratory. The exhibition was put together by the Grotowski Institute of Wrocław and, according to the theatre critic George Banu, this collection of images is a kind of theatrical testament of the Polish director.

It is an important collection of photographs taken during the last rehearsal in Milano by a Polish theatre enthusiast, photographer Maurizio Buscarino. Although taken in 1979, the pictures were first displayed only in 2009, which UNESCO proclaimed the Grotowski year.

One of the reasons why this exhibition was included in the Sibiu International Theatre Festival is the major part Poland played in the theatre world which, especially during the Communist era, tried to emphasize liberty and the values of democracy. As the critic George Banu and the Deputy Mayor of Wrocław - who attended the opening - have

pointed out, the same idea of democratization, of the liberty of the '60s in Poland, is contained in the photos exhibited in Sibiu. One of the basic aims of this exhibition is that of transposing the image of a great character, who is supposed to convey a grand message to humanity, and that this image should match the idea, in images of the marginal. In *Apocalypsis cum figuris*, the viewer is presented with a Jesus Christ pictured as a tramp whom everybody mocks, while the saints are depicted as a group of drunkards.

In reviewing the show, critic Monique Borie mentions these few images, highlighting the significance of the Parisian space of the Sainte Chapelle, where she watched the performance, and remarking on the importance of light, which was very well captured in Buscarino's pictures.

Aleksandra Bartczak
RCI fellow in the translators'
training programme, POL
Translated by Camelia Oană

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

COPRODUCĂTORI AI FESTIVALULUI

TVR

CU SPRIJINUL SPECIAL

Zdob și Zdub – so lucky în Sibiu

*Bună dimineața, lume!
Vă salut, căci vă iubesc!
Bună dimineața, viață!
Să trăiesc!*

Pentru publicul românesc, numele Zdob și Zdub nu mai este, demult, unul străin. Din contră, creația formației etno-rock din Republica Moldova a devenit, fără îndoială, un fenomen reprezentativ și indispensabil culturii muzicale din sud-estul Europei.

La exact două săptămâni de la o feerică prestație pe scena din Düsseldorf, „zdubii” au vizitat FITS-ul pentru a-i bucura, încă o dată, pe unii dintre cei mai fideli fani ai lor. Evident, deloc întâmplător, concertul din Piața Mare a început cu deja celebra piesă *So Lucky*, apreciată de români cu punctajul maxim la Eurovision 2011. Talentul băieților din formație de a fi mereu aceiași și totodată altfel la fiecare ieșire pe scenă a avut efectul scontat: piața a fost rapid „invadată” de spectatori uniți într-un singur organism receptiv. Dinamismul ritmic și

Zdob și zdub – so lucky in Sibiu

*Bună dimineața, lume!
Vă salut, căci vă iubesc!
Bună dimineața, viață!
Să trăiesc!*

To the audience in Sibiu Zdob și Zdub is a very well known name. Without a doubt, the work of the ethno-rock band from the Republic of Moldova has become a representative and requisite phenomenon for the musical culture in Southeastern Europe.

Exactly two weeks after a wonderful performance in Düsseldorf, the band attended the SITF to once again delight some of their most devoted fans. It was not by chance that the concert in the Big Square began with the already famous song *So Lucky*, which was scored highest by Romanians at the 2011 Eurovision. The musicians' ability to be always the same and yet different every time they appear on stage had the desired effect: the square was rapidly “invaded” by spectators constituted in a sole responsive body. The public was roused and excited by the rhythmic dynamism and instrumental diversity of the songs that followed

diversitatea instrumentală a melodiilor ce au urmat, împreună cu inconfundabila voce și descătușare scenică a lui Roman Iagupov (vocalistul formației), au energizat și au agitat publicul. Interpretată în limba rusă, piesa *Видали ночь* (*Am văzut noaptea*) a avut același efect exploziv ca și celelalte hituri ale formației: *Everybody in the casa mare*, *Țigani*, *Bunica bate toba* sau *Badea Vasile*. La insistența „bis” și scurta amânare a sfârșitului concertului, ca un desert multasteptat, s-a cântat *Bună dimineața* cu un refren apreciat de public: *dulce-i viața...* O concluzie îmbucurătoare pe timpuri de criză și, ca rezultat, la fel de ușor acceptată de spectatori.

În egală măsură nonconformiști și încrezători în propriile valori, trendy și loiali legilor pieții muzicale, Zdob și Zdub a reconfirmat în fața sibienilor și a oaspeților Sibiului calitatea produsului său, responsabilitatea și atenția față de public, profesionalismul și autenticitatea.

Ivan Pilchin
Bursier ICR în cadrul programului
de traducători în formare, MDA

as well as by Roman Iagupov's (the band vocalist's) unmistakable voice and the energy he unleashed on stage. Sung in Russian, the song *Видали ночь* (*Am văzut noaptea*) had the same explosive effect as the other hits: *Everybody in the casa mare*, *Țigani*, *Bunica bate toba* or *Badea Vasile*. At the audience's insistence, the concert was a bit prolonged with an eagerly expected bonus: the band interpreted *Bună dimineața* with a much appreciated chorus: *dulce-i viața...* A hopeful finale in times of crisis, and therefore readily accepted by the listeners. Both nonconformist and confident in their own values, trendy and faithful to the laws of the musical market, Zdob și Zdub have once again proved in front of the people and guests of Sibiu the quality of their work, their sense of responsibility and consideration towards the audience, their professionalism and authenticity.

Ivan Pilchin
RCI fellow in the translators'
training programme, MDA
Translated by Camelia Oană

Primăria
și Consiliul Local Sibiu

Ministerul Culturii
și Patrimoniului Național

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Uniunea Teatrală
din România

Consiliul Județean
Sibiu

Reconfiguring the Classics

– Rediscovering Ourselves

Marti, 31 mai, a avut la atelierul de scriere dramatică „Reconfiguring the Classics”, susținut de autoarea dramatică Saviana Stănescu, la care au luat parte studenții ai Catedrei de Artă Teatrală, de la specializările Actorie și Teatologie, dar și actorii ai Teatrului Național Radu Stanca și alți pasionați de teatru.

Workshopul și-a propus analizarea unor personaje clasice ale dramaturgiei antice, reevaluate, rescrise, apoi, în contexte culturale diferite, urmând ca participanții să rescrie, ei înșiși, scene sau fragmente ale unor posibile reinvenții dramatice ale personajelor abordate.

Un atelier de scriere dramatică mai puțin obișnuit, datorită prezenței foarte diversificate a participanților, care, venind fiecare dintr-un mediu diferit (având pregătiri diferite), au contribuit, evident, în moduri total diferite la discuțiile lansate în jurul unor personaje comune.

Privit ca un laborator de exerciții de scriere dramatică, incluzând tehnica lecturii colective și a feedbackului, atelierul a constituit, cred, o șansă pentru majoritatea participanților, de a-și încerca mâna și de a avea un feedback pertinent, care îi va ajuta, cel mai probabil, în peregrinările lor scriitoricești.

Încă odată, mi s-a confirmat faptul că există multe moduri de abordare ale aceluiași subiect și că de multe ori putem vorbi unii cu alții fără să ne înțelegem. Punctele de referință, culturale și profesionale, pot avea o importanță majoră în izbândă comunicării.

Sunt convinsă că acest workshop (primul dintr-un lung șir, sper) a fost necesar și apreciat de cei prezenți. Chiar dacă mulți dintre participanți nu au mai scris niciodată teatru, m-a surprins deschiderea, implicarea și rezultatele exercițiilor (deși nu a fost cazul evaluării rezultatelor, accentul fiind pus, mai ales, pe procesul de construcție a unui personaj/text, decât pe aprecierea unei variante finale).

Cu foarte mici excepții, fiecare participant a răspuns provocărilor acestui atelier într-un mod sincer și cu multă seriozitate.

Cred că aceste ateliere sunt binevenite nu doar pentru cei care își propun urmarea unei cariere de autor dramatic, dar și pentru actori, regizori, sau viitori teatologi. Este important să știm cum funcționează o piesă, care este mecanismul interior care pune zimbrii dramatici în mișcare. Și, la fel de important, este să deprindem reflexul unei continue interogări asupra identității noastre și asupra modului de raportare la evenimentele exterioare nouă. Privesc acest workshop ca pe o etapă necesară dezvoltării noastre ca profesioniști în teatru, indiferent de nișa artistică aleasă. Implicarea participanților și dorința lor de dezvoltare a acestor aptitudini este dovada necesității resimțite de studenți, dar și de actorii maturi, de a redescoperi dramaturgia – un fel de reapropiere și revalorizare a statutului textului în teatru.

Alexandra Păzgu

Fluxidepozit

3.5.000 Lei
75.500 Lei

Raiffeisen BANK

Deschideți un Fluxidepozit pe 6 luni în Lei sau Euro și beneficiați de un depozit preferențial.

Economisește și câștigă o ladă de bani!

0800 802 00 02 www.raiffeisen.ro

PARTENER DE TRADIȚIE

împarte bucurii.

Oamenii fac diferența

Oricine dorește să afle mai multe lucruri despre spectacolele din cadrul festivalului, chiar din gurile artiștilor, se poate alătura zilnicelor conferințe de presă și lansări de carte de la Habitus sau dicuțiilor din Atrium Café. Marți, la conferința de presă de dimineață, Octavian Saiu i-a avut ca invitați pe coreograful din Israel, Avshalom Pollak și pe regizorul Theodor Cristian Popescu. Inbal Pinto și Avshalom Pollak Dance Company au adus la Sibiu două spectacole îmbinând dansul cu teatrul, *Perla* și *Pe redepe înainte*. Pollak a vorbit despre procesul de creație al proiectelor născute din intensa colaborare cu Inbal Pinto, cei doi fiind simultan co-regizori și coregrafi, punându-și amprenta pe toate aspectele spectacolelor, de la dans, la scenografie și muzică. Fiecare spectacol se coagulează organic într-o lume diferită ce transcende granițele rigide dintre diferite forme artistice – dans, teatru, circ sau muzică. Scena de dans din Israel e foarte vibrantă, îngăduind o gamă variată de forme și experimentări. În încheiere, s-a subliniat importanța continuării relațiilor strânse de schimburi artistice dintre România și Israel.

Theodor Cristian Popescu a vorbit întâi despre *Metoda*, un spectacol intim și minimalist, conceput pentru sala studio al Teatrului Nottara. Însă, mai mult interes, în rândurile celor prezenți la conferință, a stârnit punerea în scenă a spectacolului pe textul considerat „proletcultist”, scris în 1967 de Aurel Baranga, *Opinia Publică*. Mai întâi, ne explică Theodor Cristian Popescu, e interesantă revizitarea acelei epoci, la 20 de ani de la căderea comunismului, întrebându-ne,

parafrazându-l pe Silviu Brucan, dacă într-adevăr acum am ajuns oameni liberi. Pe de altă parte, textul lui Baranga nu e lipsit de calitate literară, demonstrând o teatralitate pirandelliană. Un actor joacă un rol de spectator, un personaj apare pe scenă într-o manieră *deus ex machina*, iar la sfârșit, piesa oferă trei finaluri posibile, la alegerea publicului. Să nu uităm, de altfel, că Baranaga a editat, prentu un timp, o revistă de avangardă, cu Gherasim Luca. Spectacolul nu este conceput ca fiind documentar și de interes arheologic, dimpotrivă, el are o rezonanță profundă pentru prezent.

Revista de literatură și artă *Cenaclul de la Pălăniș* a avut lansarea numărului al 18-lea, cu multe articole despre teatru în cinstea FITS.

Stelian Tănase a fost, de asemenea, prezent la

lansarea noului său roman, *Moartea unui dansator de tango*. George Banu a vorbit cu multă căldură despre opera lui Tănase, în general, admirându-i în special intensa muncă de arhivă ce stă la baza noului său titlu. *Moartea unui dansator de tango* dă viață unui București cu puțin înaintea celui de-al doilea război mondial, o lume de mahala vie, boemă, totuși civilizată. Urmărind istoria personală a unui dansator prin cârciumile și saloanele de dans ale acestui București devenit azi mitic, romanul trasează impactul istoriei asupra acestei lumi.

În Atrium Café, într-un cadru mai informal, la o cafea, profesorul Noel Witts, de la Leeds University, a conversat cu Ellie Harrison care jucase, în seara

precedentă, al său one woman show, *Eticheta Durerii* în Oldies Pub. Performerul britanic lucrează în stilul „devised work”. Pornind de la un concept, în cazul acesta o critică a felului în care britanicii nu știu să își exprime durerea la moartea unei ființe dragi, Ellie Harrison construiește în jurul acestuia acțiuni, text, video și interacțiune cu publicul. Eticheta Durerii abordează doliul național și explozia de lacrimi surprinzătoare cauzată de moartea pinșesei Diana. Ellie Harrison e de părere că emoțiile atât de puternice, provocate de decesul acestei persoane publice, maschează, de fapt, durerea refulată, personală a britanicilor. În continuare, la masa lui Noel Witts s-a alăturat David Murgia, pe care l-am putut vedea în spectacolul produs de Teatrul Național din Bruxelles, *Tristețile Căpcăunilor*, scris și regizat de fratele său, Fabrice Murgia. Piesa a fost concepută pornind de la un fapt real, mai precis blog-ul unui tânăr din Germania, care avusese în plan să repete masacrul de la liceul Columbine. Având ca temă problema creată de dependența de tehnologie a tinerei generații și consecința alienării lor într-o lume virtuală, *Tristețile Căpcăunilor* îmbină pe scenă prezența actuală a actorilor cu proiecții video, reprezentând blogul proiectat pe scenă în live feed. Pe lângă munca sa la un teatru național, David Murgia e implicat și în alte proiecte, vorbind cu multă însuflețire despre grupul său de artiști reuniți într-un collective, un grup în care toți membrii au roluri egale și nimeni nu are funcția de regizor.

Ilina Todoruț

ROMGAZ

Hotel "Lacul Urșu"

Strada nr. Bradului, nr. 38, Jud. Mureș, cod. 545000
Telefon: 0263 577245 Fax: 0263 577346
E-mail: rezervari@laculurșu.ro
www.laculurșu.ro

FLORARIA

Bouquet

experiența ne
recomandă...

www.bouquetsibiu.ro

Felii. Grab a slice

Felii, de Lia Bugnar, este o piesă postmodernă care prezintă dramele din spatele morții unui om a cărui carieră l-a adus în fața maselor. Cum era de așteptat, notorietatea bărbatului face ca și înmormântarea sa să devină un fapt social, un subiect de știri. Pornind de la aceasta, pe scenă se succed mai multe femei al căror numitor comun este Marcel-defunctul; acesta din urmă având o „apariție” în primele minute ale spectacolului, deși deja mort, cadavrul lui fiind așezat pe un fotoliu, ca peste puțin timp să fie scos de pe scenă de către una dintre femei.

Acțiunea piesei se construiește pe baza monologurilor celor șapte femei, interpretate de Ofelia Popii. Aparițiile se produc printr-o succedare rapidă, prin cele cinci uși ingenios încadrate de un perete, ale cărui extremități reprezintă o ramă de tablou. De altfel, întreg peretele este alcătuit pe ideea de ramă în ramă, pe „pânza” din interiorul fiecărui tablou creionându-se povestea fiecăreia în parte. Pe măsură ce un alt personaj intră în scenă, reflectorul luminează o altă ramă. Peretele mai păstrează frânturi de replici, scrise caligrafic pe întreaga sa suprafață, ca o coală de hârtie ruptă în bucăți, din care o parte s-au pierdut, iar o parte au fost așezate, ca un puzzle, pe o altă hârtie-suport, dar a cărei descifrare este imposibilă. Tot astfel, destinele celor șapte femei se întrepătrund pentru a îl reconstitui pe cel al bărbatului.

Spectacolul impresionează tocmai prin faptul că este susținut de o singură actriță, viteza la care se

© Sebastian Marcovici

ajunge când femeile se succed este impresionantă, iar deschiderea și închiderea furtunoasă a ușilor, prin care iese mereu alt personaj este amețitoare. Decorul minimalist are o utilitate dată de capacitatea ușilor de a se metamorfoza din simple căi de acces în dulapuri mobile, astfel că, de fiecare dată când o ușă este pe cale de a fi deschisă, imaginația își este provocată să ghicească noi universuri. Recuzita este formată din fotoliul de la început, în care se află mortul, un scaunel pe care se așează

servitoarea-amanță, croșetându-i lui Marcel o pereche de ciorapi, un al doilea fotoliu și o masă folosite de bunică în momentul în care, veghind-o pe nepoată,

ii dă în cărți. Clipele de nebunie ale văduvei sunt transpuse vizual prin aruncarea pe scenă a mai multor perechi de pantofi, obiecte dragi unei femei bogate, izbucnirea denotând furia femeii înșelate. Vertijul în care este angrenat spectatorul în timpul vizionării spectacolului are un aer de familiaritate, deoarece tot ce ne înconjoară, în mod frecvent, are un mod rapid de a se petrece și de a se schimba, uneori la 180 de grade, noi cursuri urmând celor vechi, iar până ne dăm seama de ce s-a petrecut, clipa a trecut deja și alte realități iau locul celei devenite deja trecut. Ideea că în viață trebuie să iei binele împreună cu răul este un leitmotiv al montării piesei Felii, în care linia de demarcație dintre esență și aparență poate fi o simplă ață de undiță, adevărata față a lui Marcel nefiind arătată, ci doar frânturi de fapte relatate din perspective diferite, tabloul de familie fiind realizat din instantanee suprapuse, pentru a crea iluzia unei saga compacte.

Stefania Dogariu

Burlacul însurat sau Când am fost mort

© Mihaela Marin

Scena Teatrului Gong a găzduit marți după-amiază un spectacol aparte al celor de la The Slovene National Theatre Drama din Ljubljana. După un text al lui Ernst Lubitsch, *Când am fost mort*, slovenii au adaptat pentru scenă un film mut din viața unui ginere terorizat de soacră.

Pentru că, în interpretarea personajelor, nu s-au putut folosi de cuvinte, au transformat acest „handicap” și au comunicat folosindu-se de o mimică extraordinară a feței. Toate personajele au fost jucate de bărbați, inclusiv rolul soției, al soacrei și al menajerei. Soacra este o figură aparte, cu o expresivitate care aproape că îi pune în umbră pe ceilalți protagoniști. Aceasta, împreună cu fiica sa, reprezintă un factor major de stress pentru bărbatul

casei, care nici nu mai știe dacă este sau nu stăpân pe viața și pasiunea lui, șahul, darămite peste întreaga casă.

Într-o zi, soția îi lasă un bilet prin care îi explică dezamăgirea și neputința de a-i mai înțelege nenumăratele ieșiri la clubul de șah, în detrimentul timpului pe care îl dedică vieții de familie și cere divorț. Șocat de veste, bărbatul îi vine însă o idee năstrușnică în minte, înscenându-și sinuciderea și anunțând-o tot printr-un bilet. Peste acest eveniment trece cel mai ușor soacra, care se și grăbește să-i gasească proaspetei văduve un pretendent. Plictisit de viața fără cicăleală, dusă după hotărâre, fără constrângeri, pretinsul sinucigaș se hotărăște să se întoarcă la cele două femei, mânat de dorul pentru

soție. Și nu o face oricum, ci în urma unui anunț în ziar pentru postul de majordom pe care îl și obține, în propria casă. În acest fel, poate fi lângă de soția lui și poate observa, îndeaproape, cum soacra caută peșitori, fapt de care fata nu este deloc încântată. Va face tot ce-i stă în putință pentru a-i pune bețe în roate musafirului cu intenții cuceritoare și, în același timp, o joacă pe degete pe stăpâna casei și pe menajeră.

În cele din urmă, scapă de pretendentul soției sale, iar soacra sa descoperă cine este cu adevărat în condiții de care nu este tocmai mândră. Pentru a-i cumpăra tăcerea, soacra promite să părăsească locuința fetei sale și a generelui, la sugestia acestuia din urmă, care își recapătă viața normală alături de consoartă.

Dinamismul piesei de teatru transpusă într-un film mut este dat și de interpretarea live, la pian, cu o muzicalitate care dă tonul acțiunilor și nuanțe povestirii. Actorii își însușesc mai mult de un singur rol pe parcursul piesei, iar naturațea cu care își iau personajele în serios le face foarte credibile. Spectacolul este o comedie muzicală, care a binedispus întreaga lume din sală și care a primit premiul pentru cea mai bună comedie, regizare și interpretare la două festivaluri naționale din Slovenia.

Adina Katona

» spectacole lectură

Lapte de șarpe

Personajele negative ne trezesc la realitate

Romanciera bulgară Teodora Dimova ne-a adus, marți, în prietenosul subsol de la librăria Humanitas, pentru un nou episod din spectacolul lectură, o poveste dramatică inspirată din fapte reale. Piesa *Lapte de șarpe* a avut două reprezentații în Bulgaria: una în capitală, iar cealaltă în provincie. Autoarea a dezvăluit, la premieră, că inspirația sa a provenit dintr-o scrisoare primită de la o cunoștință care a sunat-o doi ani mai târziu, când între timp, personajele muriseră și a insistat foarte mult ca aceste povești să nu rămână nespuse. În urma acestei precizări, autoarea a fost asaltată de alte povești, dornice să fie transpuse în literatură, deoarece știm, cu toții, că așa viața capătă un alt tip de valoare.

Actorul Bogdan Sărătean, masterand în regie, a colaborat foarte bine cu studenții din anul doi de la școala sibiană de teatru, care au intrat perfect în pielea personajelor, împrumutându-le o atitudine ce a făcut din spectacolul lectură o reprezentație deloc plicticoasă ori banală. Povestea dezvoltării destinelor tragice dintr-o familie al cărei cel mai mare fiu s-a căsătorit, după o relație de doar o lună, cu o domnișoară aparent simplă, care nu numai că i-a deturnat profesional visul din copilărie, dar care dă o turnură neașteptată viitorului unei familii așezate, de societate bună. Provenind dintr-o familie destrămată, în care tatăl o abuza, Filipa aspiră la o viață ușoară, lipsită de griji materiale, fapt pentru care își seduce socrul, după ce află că acesta deține multe proprietăți, nescăpându-l din ochi nici pe cumnatul său mai mic. Subjugând întreaga familie, ea reușește să o distrugă în năvalnica ei căutare a fericirii: socrul intenționează să divorțeze, trecând

toate proprietățile pe numele norei, tânărul soț se sinucide, iar soacra cu fiul său cel mai mic sunt alungați din casă.

Criticul Nora Pascu apreciază această poveste ca având un decupaj real, încă dinainte de a afla natura inspirației care stă la baza ei. „Nu accept că este o aborbare de telenovelă în această piesă”, mai spune ea. Viața personajelor este ca un carusel în care își dau întâlnire întrebările: ce este familia, ce este iubirea, căsnicia și voluptatea. Personajul central, Filipa, declanșează dramele vieții lor prin curajul de a trăi ceea ce vrea și de a le arăta și celorlalți că sunt străini unii față de ceilalți și că, de fapt ei nu au trăit așa cum au vrut. Mama, care știe să cânte la pian și din voce, ar fi vrut să fie actriță, însă acest lucru i-a fost interzis cu desăvârșire de soț, care și-a petrecut mai tot timpul vieții pe mare.

Ion Cocora și-a exprimat curiozitatea care l-a cuprins în timpul lecturii, anume aceea de a afla până unde va merge personajul central. Criticului îi era teamă ca aciditatea ei să nu alunece, ușor, într-un registru absurd, însă faptul că tinerii actori au nuanțat textul, prin interpretarea reușită, smulgând auditoriului zâmbete și reacții pozitive, a eliminat acest pericol. „Rolul unui spectacol lectură este să pună în evidență mesajul, subtextul, nu este să creeze mișcare,” mai spune Ion Cocora. Faptul că tânăra este de-o sinceritate brutală demonstrează că ea nu este o ticăloasă, precizează criticul. Autoarea, Teodora Dimova, explică titlul (*Lapte de șarpe*) ca fiind o metaforă a durerii și a păcatului care deschide conștiința.

Adina Katona

Liderii performanței își dau întâlnire la Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu.

Reconfigurarea clasicilor

Saviana Stănescu este un dramaturg contemporan cu o activitate prolifică, ce i-a adus, de-a lungul timpului, o recunoaștere și apreciere, încununată de numeroase premii, până și în Statele Unite, unde, după ce și-a finalizat studiile, a început să predea la New York University. Anul acesta, cu ocazia Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, ea a revenit în România pentru a susține un workshop intitulat Reconfigurarea clasicilor, unde a pus accent pe tehnicile de scriere și de construcție dramatică.

Saviana Stănescu a ținut să precizeze faptul că, în privința scriiturii dramatice, talentul și inspirația nu sunt singurele abilități care caracterizează un bun dramaturg. Există și o zonă strict teoretică, ce cuprinde anumite repere în construcția unei structuri dramatice de bază, un fel de matematică a dramaturgiei. Participanților le-a fost demonstrată importanța unei progresii dramatice în construirea unei piese de teatru și, de asemenea, a fost subliniat un alt aspect demn de luat în considerare: este important ca un dramaturg să revină la primul draft, să îl finalizeze și să meargă la detalii, dacă este necesar; deși textul dramatic nu este neapărat pentru pagină, urmând a căpăta o valoare teatrală numai atunci când este reprezentat scenic, perfecțiunea poate fi atinsă rar de la prima încercare de scriere.

Deoarece tema workshop-ului viza plasarea miturilor și, în special, a personajelor clasice (Antigona, Fedra, Oedip, Medeea, Faust, Ofelia, etc.) într-un context contemporan, Saviana Stănescu a găsit de cuviință să lanseze o discuție legată de felul în care se lucrează pe reconfigurări ale clasicilor în alte țări europene și în Statele Unite. Au fost amintite câteva piese deja celebre precum *Phaedra's Love* de Sarah Kane, *Mourning Becomes Electra* de Eugene O'Neill și *The Antigone Project* (cea din urmă fiind dezvoltată în cadrul Women's Project unde au participat cinci scriitoare, fiecare contribuind cu câte o piesă scurtă care reinventa povestea Antigonei).

Acestea fiind spuse, fiecare participant a fost încurajat să aleagă un anumit personaj clasic și să scrie în zece minute un monolog care să se preteze la tema workshop-ului, urmând a primi feedback din partea colegilor și sfaturi pertinente de la dramaturgul prezent. Saviana Stănescu a adăugat faptul că, deși este importantă lectura și acordarea unui anumit respect textului clasic, avem totuși libertatea de a reinventa și reimagina prin prisma experienței personale și a viziunii proprii cu privire la viață și la mediul înconjurător. Fiecare monolog a primit o atenție deosebită, iar participanții au fost încurajați să își finalizeze micile proiecte începute și să le dezvolte până la stadiul în care s-ar fi putut discuta despre adevărate texte dramatice. Atmosfera a fost degajată, participanții au fost încurajați să se exprime liber, iar ideile nonconformiste nu au fost respinse.

Lucia Bucurenciu

APLAUZE
6-7

George Löwendal, un aristocrat în luminile rampei Apocalypsis cum figuris în fotografiile lui Maurizio Buscarino

Vernisajul expoziției cu lucrările lui Löwendal a fost deschis, luni, printr-un recital susținut de Quartetul „Intermezzo” al Filarmonicii de Stat Sibiu, care a delectat auditoriul, preț de o jumătate de oră, cu piese dintre cele mai variate, de la compoziții de Mozart și Brahms, până la piese mai recente cum ar fi *La vie en rose* sau *Nothing else matters*. Au luat cuvântul dl. Constantin Chiriac, directorul festivalului, dl. George Banu, președinte onorific al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru,

personală la Sala Mozart din București, criticii acceptându-l unanim ca reprezentant de seamă al noii direcții în arta plastică românească. Din 1942 activează, pentru scurt timp, ca scenograf al Teatrului Național din Craiova. În 1944 colaborează prima dată cu Opera Națională din București. În 1945 contribuie la înființarea Teatrului „Țândărică” din București, primul teatru profesionist de păpuși și marionete din România. Este membru fondator al Uniunii Artiștilor Plastici și al Fondului Plastic din

© Scott Eastman

doamna Adriana Avram, nepoata lui George Löwendal și alte personalități. Doamna Avram a ținut să sublinieze eforturile făcute pentru punerea în valoare a memoriei scenografului și graficianului Löwendal, pentru constituirea în 2010 a Fundației Culturale ce îi poartă numele și pentru încurajarea artei contemporane românești printr-un concurs ce dorește să stimuleze creativitatea și implicarea tinerei generații de scenografi. Dl. Chiriac, pornind în introducerea făcută și de la idealurile acestei ediții aniversare a Festivalului, și-a exprimat bucuria de a aduce în mod intenționat Teatrul în cetățile și siturile istorice, în locurile simbolice pentru identitatea comunităților. „O comunitate nu se poate constitui fără a avea în vedere trecutul, care hrănește viitorul”, a afirmat directorul Festivalului, cu referire la patrimoniul Löwendal ce răzbate din epoca interbelică, o perioadă de maximă înflorire culturală a spațiului românesc. Acesta a mulțumit Muzeului Brukenthal pentru frumoasa colaborare, care continuă și pe alte planuri și a glumit, spunând că e o provocare pentru noi toți să vedem cum un baron (Löwendal) „vine în vizită” la un altul (Brukenthal), întâlnindu-se într-un cadru special, muzeul, ca loc al interferențelor culturale.

George Löwendal, provenit dintr-o familie danezorusă, și-a desfășurat activitatea, în România Unită, la Chișinău, București și Cernăuți. Își face studiile la Sankt-Petersburg. Se stabilește definitiv la Cernăuți, unde primește un post de director tehnic și pictor scenograf la Teatrul Național. Se implică activ în demersurile de înființare a primului teatru cult de păpuși și marionete din România, inaugurat ca secție a Teatrului Național din Cernăuți la 1 mai 1928. În 1931, înființează Societatea Artiștilor Plastici din Bucovina, numită „Prietenii Artei”. În toamna anului 1935, are o importantă expoziție

România. Trece la cele veșnice în 1964.

Tot luni, a fost inaugurată o altă expoziție de artă vizuală, de data aceasta la Cercul Militar din Sibiu, prin grija Institutului Grotowski din Polonia, cu tema „Apocalypsis cum figuris” în fotografiile lui Maurizio Buscarino”. Regizorul Jerzy Grotowski (1933-1999) a fost un important gânditor și trăitor al culturii poloneze, cercetător al comportamentului uman de dincolo de condiția cotidianului. Devine, împreună cu Ludwik Flaszen, director al teatrului din Opole în 1959. Cei doi îl vor transforma în așa-numitul „Teatru-Laborator”, în cadrul căruia și-au materializat viziunea despre „Teatru sărac”, idee care sublinia elementul esențial al oricărei reprezentații teatrale: participarea intensă a actorilor și spectatorilor într-un spațiu de partaj, care era reconfigurat la fiecare nouă întâlnire. Criticii consideră că Grotowski a analizat ca nimeni altul natura jocului de teatru, fenomenologia lui,

© Sebastian Marcovici

Vlad Părau

înțelesurile sale, natura și știința proceselor mintalo-psiho-emoționale care îl animă. Direcția lui de cercetare s-a bazat pe marile texte clasice, a căror funcție, în cadrul culturii poloneze, era vecină cu mitul. Grotowski a militat mai mult pentru eliminarea piedicilor, decât pentru acumularea de tehnici și a numit această abordare „via negativa”. Prin intermediul acestei căi negative, ființa umană poate dobândi o capacitate de „joc total”, despre care Grotowski susținea că este procesul de a dezgoli persoana, de a trage jos masca vieții cotidiene, de a exterioriza sinele. Nu e vorba de exhibiționism, ci de un gest serios și solemn de revelare. Actorul trebuie să fie dispus la sinceritate totală. E un pas înainte, către contopirea conștiinței și a instinctului la nivelul superior al organismului unui actor.

La deschiderea expoziției de la Cercul Militar au luat cuvântul directorul Festivalului, dl. Constantin Chiriac, viceprimarul orașului Wrocław și critici de artă din țară și din străinătate. Dl. Chiriac a ținut să elogieze capacitatea de luptă și de rezistență a teatrului polonez, pe timpul regimului comunist opresiv, în orașe-simbol precum Varșovia și Wrocław, menționând că Polonia este o țară care își respectă valorile. Ca personalitate ce a contribuit decisiv la declararea Sibiului în 2007 Capitală Culturală Europeană, dl. Chiriac a salutat proiectul orașului Wrocław, care aspiră să devină Capitală Europeană a Culturii 2016, opinând că, în acest sens, Wrocław-ul a depus unul dintre cele mai serioase dosare.

Jerzy Grotowski a lăsat în urmă o moștenire culturală de talie europeană, caracteristici definitorii fiind esențializarea spațiului la toate nivelurile, implicarea spectatorului ca participant activ, martor la evenimente, apropiat și distant în același timp, folosirea premeditată a simplității care nu implică lipsă de viziune, ci deschidere spre un alt tip de abordare. În continuarea vernisajului expoziției, s-a putut viziona filmul *Il teatro laboratorio* de Marianne Arhne, coproducție între Televiziunea RAI și Centrul de Experimentare și Cercetare Teatrală din Pontedera.

Felii, copilării și ciudățeni cu rotile

Altă zi la festival, alte piese de teatru. Prea multe să le poți vedea pe toate (de unde și ideea noastră de prelungi FITS-ul pînă se face apa de 28 de grade la mare). Alți artiști îmbrăcați ciudat care fac spectacol pe pietonală, printre oamenii care mănincă șaorme și obturează cîmpul vizual cu burțile lor ferice.

● Pe fanfara de la Cozmești, ca mai cinstită dintre alea țigănești, e o plăcere să o ascuți, dar mai ales s-o vezi cîntînd. Oameni născuți cu muzica-n sînge, care cîntă cu o plăcere și o dezinvoltură de invidiat. N-au nimic prefăcut, vreo filosofie artistico-ezoterică. Sînt niște domni simpli, la cămașă albă, cu alămurile în mînă, care cîntă de rup. Pe unul dintre ei chiar l-am văzînd scoțîndu-și trompeta dintr-o sacoașă de plastic de la pennymarket. Fără fițe, simplu, ade-vărat, mișto.

● La prînz, pe pietonală se plimbau niște creaturi ciudate, un fel de spermatozoizi gri cu roși, care se trăgeau de coadă și scoteau zgomote ciudate. Nu știu dacă ideea era să distreze copiii sau să-i sperie. Eu, să fi fost supererou, le-aș fi omorît cu foc.

● Pe înserate vedem niște cetățence îmbrăcate sumar și colorat. Un fel de păunițe în bikini. Sînt din Polinezia și fac un show numit *Aloha Tahiti*, care în polinezică e un fel de „Bună seara, România! Bună seara, București” al Andreei Esca. Show-ul implică dansat dintr-ăla unduit, cum ne imaginăm cu toții că se întîmplă în Tahiti, tobe și niște chiuituri ca la nuntă. Sîntem, totuși, dezamăgiți că, în ciuda costumului tradițional, am văzut pe fete un foarte modern sutien. Voi ați văzut vreun tablou de Gauguin din Tahiti în care femeile să aibă sutien? E revoltător! Oricum, e destul de clar că n-aveai cum să faci o mișcare la ele, pentru că erau păzite de un om cu tatuaje pe față și privire de criminal. Și nici nu stăm foarte bine cu tahitiană.

● Apoi am fost la *Felii*, cu Ofelia Popii, care joacă rolul a șapte femei în aceeași piesă. Deci, un fel de

Eddie Murphy fără costumul lui de gras și poantele lui de doi lei. Mă rog, o piesă scrisă de o femeie, despre femei, jucată frumos de tot de o femeie... Nu prea are loc un mascul pe acolo. Dacă te duci cu prietena, mai bine o lași la ușă și bei o bere cît se uită.

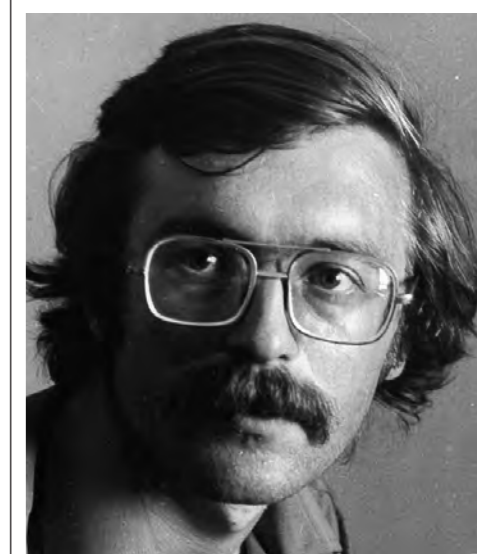
● Ce-am mai văzut? Ah, să nu uit: *Ghidul copilăriei retrocedate* de Andrei Codrescu, o piesă autobiografică de gloriificare a ego-ului. Pe scurt, autorul, un evreu de origine română care a emigrat în '66 în SUA ca să scrie poezii și s-a întors puțin în '89 ca să fie revoluționar, își aduce aminte cît de poet era el într-a XII-a, cu toate că nu-l aprecia nimeni. Își mai amintește de vreo trei gagici de la el din clasă, de profesoara de rusă de care-i plăcea și alți cîțiva colegi. Evident, sugerînd finuț că el era foarte artist cînd era mic, mediu și mare și că a înțeles mai multe din viață decît semenii lui care erau oi la revoluție și îl lăudau pe Iliescu. Totul presărat cu biciclete, cîn-

tat în cerc și metafore. Piesa lui Codrescu mi-a dat o idee genială: cînd o să fiu bătrîn și artist o să scriu și eu o piesă despre cum sînt bătrîn și artist.

● Pentru că am avut o copilărie neîmplinită, colega Simona a fost destul de amabilă încît să mă ducă de dimineață la spectacolul Magicianului Marian Rălea din Parcul Sub Arini, ca să-mi îndeplinesc o veche dorință. Nu mică mi-a fost dezamăgirea cînd am văzut că Ambramburica nu mai e la dreapta magicianului și, zic gurile rele, acuma nu mai face copii fericiți, ci doar bătrîneii. Și iarăși am fost dezamăgit cînd mi-au zis că, vezi doamne, sînt prea mare ca să pot să mai fiu căluș sau Împărat Roșu sau Power Ranger sau Harry Potter. Și cică întră și părinții la bănuiele dacă văd un om de 1,83, nebărbierit, cu o pelerină roșie și o coroană de carton pe cap în mijlocul unei mulțimi de copii de clasa a II-a. În rest, magicianul a fost magician, i-a vrăjit pe ăia mici cu povești, chit că a mai îmbătrînit și el, după cum nici noi nu mai sîntem atît de tineri și naivi.

Pitbull Reporterrier

recunoașteți
personajul

Azil politic, nu de noapte

Bună ziua, doamnelor și domnilor, actori și spectatori! Ne bucurăm să fim din nou din împreună și vă delectăm cu o fotografie datorată lui Ion Cucu și datată din era de dinaintea Photo-shop-ului, cînd mustața românească se asorta cu pantalonii evazați, iar ochelarii de intelectual cu teneșii de Drăgășani. Practic, tinerii de atunci erau la fel de cool ca ăștia de acum, cu singura diferență că ei nu prea aveau pe unde să se flen-durească îmbrăcați așa. Tocmai din acest motiv, la 31 de ani, domnul din fotografie a întins-o frumușel în Franța, unde a cerut azil politic. În prezent locuiește tot acolo și contemplă criza culturală franceză, în timp ce citește ziarele: „Consum în primul rînd presă scrisă pentru că este o sursă de informație inteligentă, unde mai poți găsi și analize, dar și dezbateri”.

Exact motivul pentru care unii dintre noi o mai facem încă, citînd presa străină. Bun, acum, că știți despre cine este vorba, vă invităm să încercuți răspunsul corect. Puteți cîștiga un almanah made by Academia Cățavencu (scrie mai jos unde ne găsiți) și tone de respect.

Variante de răspuns:

- Matei Vișniec
- Emil Cioran
- Radu Mișăileanu
- Andrei Codrescu

Unde ne găsiți?

La standul de carte din holul Teatrului Național Radu Stanca, în fiecare zi, între orele 18:30-19:00.
Atenție la neatente:
primul sosit e primul servit!

APLAUZE
8-9

CĂTĂLINESCU ȘTEFĂNESCU

interview

Îl știm de la emisiunea aia de pe TVR care ne-arată, garantat 100%, români cum nu vedem nicăieri în altă parte. Mai puțini îl știu în calitate de critic de teatru și de prieten al FITS. Cert e că, oricum, Cătălin Ștefănescu are meritul de a fi luat cultura românească contemporană, cocoțată pe niște stâlpi înalți de către academicieni și oameni de cultură de instituție, și a adus-o, fără compromisuri, în casele oamenilor. M-am întâlnit cu el în stradă, la Sibiu, și am început prin a vorbi despre bere.

Reporter: Te tot văd la masă cu domnul Purcărete, la bere.

Cătălin Ștefănescu: (Ride) Am mai stat la povești, da!

Rep.: Aveți un aer încruntat și serios. Despre ce discutați?

C. Ș.: Am vorbit mult de meserie. De câteva spectacole ale domniei sale, care nu se mai joacă și despre unul care încă se mai poate vedea la Craiova, *Noaptea de la spartul târgului*, care e un spectacol senzațional. Puțină lume îl știe. În general sîntem foarte serioși, recunosc.

Rep.: Pari așa, un tip așezat, imperturbabil, contaminat de o anumită comoditate ardelenescă. Ai purtat vreodata plete?

C. Ș.: Da, cum să nu. Pînă la coate. Eram rocker, dar și acum sînt la fel, numai că nu mai am pleată.

Rep.: Ce-ar trebui să fac ca să te scot din minți?

C. Ș.: Nu știu. Acum o să îți fie extrem de greu să faci treaba asta. Poate că în alte zile, în funcție de meteosensibilități și de alte alea, mi-aș ieși mai ușor din minți. Cred că dacă m-ai pocni aș reacționa, în rest e foarte puțin probabil să-mi ies din fire.

Rep.: Cum te simți să fii cel care răspunde la întrebări și nu cel care le pune?

C. Ș.: Foarte fain, în măsura în care omul care face treaba asta își face lecțiile și formulează întrebări faine. Ca să-ți spun și foarte cinstit, mă interesează foarte tare cum își face treaba o parte din generația tînă care face

jurnalism. Mă interesează cum vede lucrurile și dacă asta cîntărește cu ceva, mă pun la dispoziție fără să comentez.

Rep.: Ești membru UNITER. Anul acesta te ocupi de moderarea spectacolelor lectură. Ceva interesant pîna acum?

C. Ș.: Da. Foarte interesant e că astăzi deja a fost a patra zi și s-a relaxat foarte mult atmosfera și lumea începe să povestească aproape normal, uneori chiar normal. Adică lăsînd la o parte conveniențele și faptul că se vorbește în public. Constat cu bucurie uriașă faptul că vine puștime. Astăzi a fost o armată de puștime. Și, referitor la texte, un text al unui irlandez, din prima zi, despre care, citindu-l, n-am avut cele mai bune cuvinte cu putință, pe urmă, auzindu-l, pot să spun că e un text foarte foarte fain. Cu excepția primei zile, toate formulele de actori care susțin spectacolele de lectură sînt fie amatori, fie studenți, fie combinație, deci cu tinerime e super-fain.

Rep.: Ai descoperit ceva nou în Sibiu? Presupun ca știi orasul pe de rost.

C. Ș.: Am descoperit că s-a închis restaurantul meu favorit din orașul ăsta, unde se mînca cea mai bună rață crocantă din România, un ciolan de porc cum n-ai văzut în viața ta (altă filosofie de ciolan de porc) și o rețetă chinezească, pulpă de miel, rețeta palatului imperial, cu vinețe cu aromă de pește, ceva absolut legendar. Ei bine, cîrciuma aia s-a închis. Asta am constatat cu mare mîhnire.

Rep.: Unde crezi că se duce FITS? Pornise ca un Fringe. Acum nu mai sînt atît de sigur.

C. Ș.: Mie mi-e foarte greu să fiu obiectiv la treaba asta, pentru că vin aici de la începutul începutului. Și văd fenomenul ăsta de cînd era un plan care suna paranoic și de care îți venea să rizi. Am văzut ani cu totul și cu totul extraordinari, cu spectacole pe care n-o să le uit niciodată. Însă pot să spun cu certitudine un lucru: nu există an la Sibiu unde să nu vezi cel puțin patru sau cinci lucruri memorabile. Iar direcția în care se duce, pentru

mine, unul, e foarte interesantă. Eu sînt fanul spectacolelor de dans și mie, în calitatea asta, mi se dă tot ce vreau mai tare. Bifez spectacole pe care n-aș avea șansa să le văd în altă parte. Unde mai vezi în România o piesă cum a fost *Idiotul* lui Nekrosius? Eu unul mă declar prăbușit după spectacol. Să mai stai azi cinci ore la un spectacol pare neverosimil. Ei, pe cuvînt de onoare, îți spun că aș fi stat zece. Și încă ceva foarte fain: spectacolele de stradă nu sînt dintr-alea de bifat, că ai făcut niște evenimente de stradă. Vezi lumea care vine special pentru ele.

“O să mă alfabetizez în Facebook”

Rep.: Lucrezi la TVR de... chiar, de cînd?

C. Ș.: Stai să mă gîndesc. Practic de vreo... 17 ani

Rep.: Cum ai supraviețuit, cu genul acela de show cultural, care, la un moment dat, nu avea legătură cu nimic din TVR?

C. Ș.: Era foarte greu, era extrem de greu. Nu zic ca să mă bat cu cărămida în piept, dar era foarte greu. Acuma, ce să zic, se spune despre oamenii care nu-și părăsesc locul unde și-au început activitatea că sînt fundamental timpîți. Cel puțin din perspectiva corporatistă ești judecat ca un mare timpit. Pe de altă parte, din fericire sau din nefericire, postul public rămîne singurul loc unde poți să experimentezi și ăsta un lucru mare. La urma urmei, de-aia plătesc cetățenii bani pentru abonamentul ăla. E singurul unde îți permiți luxul de a experimenta în beneficiul ăluia care plătește taxa asta. Pe mine, unul, mă obsedează faptul că există niște oameni care plătesc o taxă pentru asta. Contează. De asta tot timpul insist să nu formulăm televiziunea de stat ci să-i spunem postul public.

Rep.: Apropo: te uiți la Pleșu & Liiceanu?

C. Ș.: Mă uit de cele mai multe ori la reluări sau pe internet. Nu-i prind niciodată cînd sînt difuzați.

Rep.: Și cum îți se par, actuali sau anacronici?

C. Ș.: Mi se par extraordinar de actuali în anacronismul lor.

Rep.: Vrei să ieși la pensie de la TVR?

C. Ș.: Chiar nu știu. Nici nu știu dacă mă gîndesc să ies la pensie din meseria asta. Pe cuvînt că nu m-am gîndit. M-am gîndit că lucrurile merg atît cît merg.

Rep.: Nu ți-a zis nimeni dintre șefi “De ce l-ai chemat pe ăla în emisiune? Nici măcar eu n-am auzit de el”?

C. Ș.: Ba da, cum să nu. De foarte multe ori. Dar se întîmplă de multe ori și reacția inversă. La noi acuma filosofia e să aducem din cînd în cînd, un nume mare, care să propulzeze ce urmează în săptămînile care vin. Iar apoi chemăm lume foarte necunoscută. Tinerime, puștime, cercetători, lume care nu e în prim-planul vieții publice. Și, din cînd în cînd, mai chemăm cîte o figură de maximă greutate, ca să asigure vizibilitatea pentru ceilalți și de multe ori sînt oameni care acceptă lucrul ăsta înțelegînd faptul că vin pentru așa ceva. În fața ălora, jos pălăria.

Rep.: Să zicem că cineva de la partid zice “Băi, mie nu-mi mai place de Ștefănescu ăsta. La dați-l afară.” Și te dau. Ce faci?

C. Ș.: E foarte greu să mă dea afară. În documente e greu. Să fii dat afară din TVR e greu.

Rep.: De ce nu ai blog?

C. Ș.: Pentru că sînt vacă în chestia cu netul. Nu sînt de-ăla care respinge, dar nu mă pricep. Am un soi de teamă de a învăța lucrurile astea care mi se par foarte complicate cu netul. M-am gîndit, totuși, și poate o să-mi fac un blog. Prima dată trebuie să intru pe Facebook, să le mulțumesc unor cetățeni care mi-au făcut o pagină că nici măcar lucrul ăsta nu l-am făcut. Dar vara asta mă alfabetizez în Facebook.

Rep.: Crezi că ești sexy?

C. Ș.: Cred că sînt perceput de foarte multe ori ca un bun povestitor atunci cînd îmi fac numărul și asta mă interesează mai tare decît să fiu perceput ca sexy.

Rep.: Dacă tot îți place așa de mult teatrul, de ce nu scrii? Sau poate scrii și nu știi eu.

C. Ș.: M-a bătut foarte mult timp gîndul la treaba asta. Lucrez acuma la o cărțuție, la care țin foarte tare, și pe urmă s-ar putea să scriu ceva în sensul ăsta. Eu am senzația că, dacă vorbesc, se duce dracu' conținutul. Dar în mod sigur o să fac lucrul ăsta. Și asta pentru un prieten actor care a cerut așa ceva, cîte o bucată de text, un monolog de la 5 sau 6 prieteni de-ai lui. E un actor foarte cunoscut și sper să facă treaba asta.

Rep.: Diseară te vezi din nou cu domnul Purcărete. Ce subiecte de discuție sînt în agenda de azi?

C. Ș.: Am vorbit foarte mult despre *Lulu* și povestim amintiri comune care ne leagă de Vilcea, de filmul pe care speră să-l lanseze în toamna anului ăstuia. Primul spectacol de teatru pe care l-am văzut în viața mea, a fost un spectacol de Purcărete. Un *Emigrantii* făcut la teatrul de la Vilcea, un spectacol absolut legendar, primul spectacol de teatru serios pe care l-am văzut. Eram copil. Și îi păstrez o amintire absolut fabuloasă. Plus că e pasionat mîncău, pasionat cinefil și avem o grămadă de lucruri de povestit.

Raul Gheba

Dumneata ești cu capu? Crezi că mă impresionezi cu o șpagă de asemenea dimensiuni? Pentru semnătura unui ministru discutăm de la un portbagaj de BMW plin cu caltaboș în sus. Iar stampila de sub semnătură face, se știe, cît restul BMW-ului plus o sticlă de whisky și 10% din contract.

Scenă din spectacolul True West, ce pleacă de la premisa că vestul sălbatic s-a mutat demult în estul Europei, unde există încă spații largi de mișcare și pistolari de temut, care dau găuri economiei naționale.

Și-acum, că mi-am pus pe cap scufia asta de papă, putem vedea cu toții liturghia aia în PowerPoint pe care departamentul financiar mi-a trimis-o pe mail în locul planului de business pentru trimestrul viitor?

Instantaneu din Metoda, o piesă despre munca în companiile serioase. În care șefii au buget să organizeze un bal mascat în birou ori de cîte ori vor să dea pe cineva afară fără a fi recunoscuți de angajați.

Șefu', am o idee! Vorbește repede pe Skype cu re-gizorul și hai să proiectăm pe ecrane un raid epic din Azeroth, ca să mai dăm puțin dinamism spectacolului. Am impresia că spectatorii au adormit tot așteptînd noaptea nunții.

Imagine din Tristețile căpcăunilor, un imn dedicat creaturilor fantastice ce populează teatrul, începînd cu spiridușii din Visul unei nopți de vară și terminînd cu elfii cu coșuri din departamentul tehnic, care joacă World of Warcraft în timpul programului.

APLAUZE 10-11

cuvîntul care ...

...face turismul să rodească

● *Tribuna* face un recensămînt al turismului pe perioada festivalului. Aparent, turismul rodește în timpul lui, pensiunile și hotelurile fiind arhipline. Cică cei mai împătimiti fani ai festivalului și-au rezervat din timp cameră cu vedere spre Piața Mare, ca să-l audă pe Dan Bittman direct de pe budă. Festivalul a rezervat aproape 2.000 de locuri în hoteluri și pensiuni, găzduind, de la trupe serioase de teatru care vor la 4 stele, pînă la bloggeri cu 20 de vizualizări pe zi. Toată lumea are loc la festival! Cea mai bună dovadă e Dan Bittman.

● Tot din *Tribuna* aflu niște sfaturi utile pentru crescătorii de animale. "Trecerea de la furajarea uscată în perioada de stabulație, la pășunat, să se efectueze treptat, pentru a preveni dereglările metabolice." Deci de-aia am văzut eu niște grași care-și puneau paie în salată. Să nu treacă brusc de la uscat la verde și să aibă un șoc. Citind mai departe m-am lămurit că ovinele și bovinele sînt în pericol de a contracta "boala limbii albastre". Ciudat. Și femeile trecute de 40 de ani sînt în pericol de a contracta boala inimii albastre. Cînd îl ascultă pe Bittman.

● De 1 iunie, pompierii ies la joacă cu copii. Dragii copii! Nu încercați să vă jucați de-a stropitul cu pompierii. Oricît de fain e pistolul vostru cu apă, al lor trage mult mai tare. Credeți-mă pe cuvînt, nu-mi repetați greșeala, că m-am stropit cu ei și am plecat de acolo mai ud decît niște doamne de 40 de ani după ce cîntă Dan Bittman.

● De 1 Iunie, primarul Klaus Johannis le transmite

copiilor: "Vă doresc să fiți fericiți, iar adulților le amintesc că de multe ori, chiar copiii de lîngă noi sunt cei de la care putem învăța multe lecții de viață" Foarte adevărat. Eu, spre exemplu, cînd am o idee proastă, întîi pun un copil să o facă, să văd rezultatele și abia apoi încerc pe mine. Spre exemplu eram curios dacă pămîntul are gust bun și l-am pus pe un copil de 7 ani să mănînce puțin. După cum a plîns puțin după, mi-am dat seama că nu e bun. O lecție de viață. Ah, să nu uit de Dan Bittman, care face doamne să plîngă.

Lecturnul Breslelor

» strada principală

„Decît în fața blocului, mai bine cu Magicianul”

Pietonala Nicolae Bălcescu seamănă zilele astea cu faleza din Constanța de Ziua Marinei. Lume puhoi, adeseori la țol festiv, a ieșit prin centru, să își ia doza de teatru. Pe dependenți îi vezi de la o poștă: aleargă cu programul în mînă între locații. Au ochii ușor injectați, de la efortul de a vedea atît de multe piese într-un timp atît de scurt sau, pur și simplu, de la alcoolul fără de care actorii adevărați nu pot concepe teatru. Pe cei relaxați, din categoria gură cască, îi bagi în seamă cu un reportofon. Au timp destul de pierdut.

că e un spectacol pentru cei mici. E pe scenă acum, joacă într-o poveste. Pentru ei e frumos, se joacă cu alții copii. Decît să stea în fața blocului, mai bine în parc, la povești cu Magicianul.”

Florentina (18 ani, elevă, Sibiu): „Sînt foarte multe spectacole pe care aș vrea să le văd, dar, din păcate, am foarte mult de învățat. Mă pregătesc pentru admiterea la facultate. Oricum, o parte dintre cele pe care aș vrea să le văd sînt cele ale Teatrului Radu Stanca, așa că pot să le văd și după ce termin cu școala.”

Virgil (36 ani, șofer, Sibiu): „Am venit cu copilul,

Citata și fiul

opera de trei pahare*

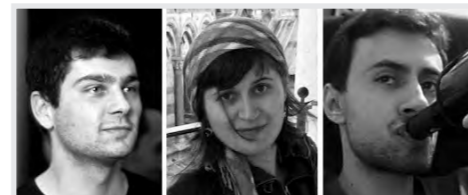
Despre dans și alte tablouri sexy

A trecut depresia de luni seara. A început dezmățul de marți. Ieri v-am povestit senzaționalele noastre cruciade în căutarea sfintei shaorme de la 3 dimineața. Ulterior, lucrurile s-au petrecut în alt ritm, mai viu. Poate și pentru că nu mai era la fel de multă muzică populară. Deci sîntem în curtea teatrului și ne simțem bine. Geometric vorbind, treaba stă destul de clar. Dacă tragi două diagonale în curtea dreptunghiulară, exact la intersecția lor, în centrul centrului, găsești un flăcău și-o domnișoară care se rup în figuri (foto), dansînd cu încredere, pentru că știu precis ce fac. Profi. Ea e înaltă și mlădiaoasă, cu picioare extrem de lungi. El e... nu știu cum e el, că nu mă interesează cum arată.

Pe laturi, cam pe unde ar veni medianele, vedem împrăștiate în cele patru puncte cardinale o bună parte dintre domnișoarele actrițe ale căror sîni i-am văzut pe scenă în timpul acestor cinci zile de festival. Vrem să le complimentăm, dar fără să părem ciudați, ceea ce e destul de greu atunci cînd ai ochi roșii de la fum și lucind de la băutura. În partea stîngă a curții, studentele fac un superb dans-zburătăcit. Ceea ce e un lucru frumos. Topăie de colo-colo ca niște căprioare, nederanjate de nimeni. Se opresc doar cînd încep să amețească sau dărîmă pe cineva. N-ai zice că sînt în stare de așa ceva la cele 40 de kilograme ale lor, dar știu să-și calibreze îndeajuns de bine greutatea cînd topăie încît să dea jos pe cineva din picioare. În partea cealaltă, adică aia dreaptă, se întîmplă lucruri mai de chilleanu. Se savurează țuici, vinul lui Dinescu, mici, salate și cartofi. Și îmi place că totul se gîndește la nivel macro. Porțiile sînt sănătoase, iar băutura tare se vinde la suta de grame. Nu ne încurcăm cu cinzea.

Berică Venturiano

* Cronica evenimentelor nocturne realizată de experții noștri acreditați la mese.

» teatru-dans

„Dansul scaunelor” și „podeaua de gheață”

Teatru, dans, muzică – imaginație, sincronizare, onomatopee, complexitate! Scaune dansatoare și podea de gheață! Sensibilitate, emoție și multă muncă! Felicitări Inbal Pinto, Avshalom Pollak și Robby Barnett! Felicitări și artiștilor care, prin profesionalismul lor, au reușit să prezinte un spectacol extraordinar, ce va rămîne unul din cele mai de succes ale Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu din acest an!

Rushes Plus este un spectacol de teatru-dans contemporan, format din două părți. În prima parte, sunt reprezentate mai multe piese bine selectate din repertoriul companiei. Spectacolul începe cu două tinere aflate pe o bancă, la lumina unui bec, în jurul căruia se învîrte amețitor un fluture de noapte. Lumina este slabă și concentrată mai mult pe jocul picioarelor celor două tinere. Nimic extravagant, nimic exagerat. Totul e foarte simplu, decorul este de un minimalism elegant, folosindu-se fiecare obiect prezent pe scenă în cele mai originale moduri: de la cutia care este purtată pe capul unei dansatoare, și treptat se transformă într-un paravan pentru tot corpul, la scaunele care dau senzația de carusel, de ceas, de plutire, de dans. Imaginile vizuale sunt realizate doar din câteva obiecte și, în rest, bazate pe mișcarea și coordonarea artiștilor. Pe măsură ce trece timpul, spectacolul evoluează

© Scott Eastman

tot mai mult, numărul personajelor crește, jocul de lumini se diversifică, decorul devine mai amplu și muzica din ce în ce mai pătrunzătoare. Muzica acestui spectacol este foarte bine aleasă, iar din faptul că sunt mai multe stiluri muzicale, rezultă o combinație genială de soundtrack.

Partea a doua a acestui spectacol este mai dinamică, numărul personajelor a ajuns la șase, iar pe scenă apar mai multe obiecte. Acum totul a devenit mult mai spectaculos, cînd artiștii au început să aranjeze toate acele scaune, simultan, în diferite forme, realizând un „dans al scaunelor”, foarte real și plin de creativitate. Multitudinea de sunete de clopote, de bucătărie sau păsărele, au contribuit și ele, foarte mult, la unicitatea spectacolului și la redarea unor imagini vizual-auditive foarte plăcute.

Mișcările artiștilor au continuitate între ele, sunt fluente. Fiecare are un ritm al său, dar, în același timp, se coordonează și completează cu colegul sau colegii de scenă. Un alt lucru care a contribuit la complexitatea spectacolului este folosirea proiecțiilor. *Rushes Plus* este un spectacol de teatru-dans, în care imaginile auditive și cele vizuale se îmbină precum două piese de puzzle.

Toate aceste imagini, reprezentate prin niște mișcări impecabile, mă fac să admir din ce în ce mai mult creatorii acestui spectacol pentru creativitatea, imaginația și sensibilitatea cu care au realizat toate aceste momente și îmi doresc din tot sufletul să mai văd astfel de producții.

Cristina Reștea

© Scott Eastman

2011 COMUNITĂȚI
Spirita / 5. Iunie

BANCA COMERCIALA CARPATICA

Vă invită la teatru!

www.carpatica.ro

JTI

JTI este partener și susținător al marilor evenimente și instituții culturale din România:

- Festivalul Internațional de Teatru Sibiu (FITS)
- Festivalul Internațional „George Enescu”
- Festivalul Internațional de Film Transilvania (IFF)
- Festivalul Internațional de Film „Comedy Cluj”
- Festivalul Internațional de Film „Next”
- Universitatea de Artă
- Teatrul Mesea
- Opera Națională București
- Societatea Națională de Radiodifuziune

PARTENER DE COMUNICARE

vodafone

CEC Bank

POLISANO

APLAUZE 12-13

ALOHA TAHITI SHOW Dans și culoare...pe ritmuri cuceritoare!

Celebrul Ansamblul Polynesian Folk Group ne-a onorat cu prezența la Sibiu, în a cincea zi de festival. Un spectacol itinerant, ce a pornit de pe Nicolae Bălcescu și s-a desfășurat în Piața Mare, prezentând faimoase dansuri ale insulelor Oceanului Pacific. Noi, spectatorii am privit, am admirat și ne-am lăsat cucerii de Polynesian Folk Group, condus de Terii Taputu, artist cunoscut la nivel internațional pentru faimoasele sale spectacole de balet, pentru interpretarea sa în comedii muzicale și pentru cântecul *Fanora Mehiri* din filmul Al cincelea element de Luc Besson. Spectacolul Aloha Tahiti Show, a fost prezentat la unele dintre cele mai mari festivaluri internaționale și a avut numeroase turnee: în America de Nord și de Sud, Insulele Caraibe, în majoritatea țărilor europene, dar și în Taipei și Hong Kong (China), Bangkok (Tailanda), Jakarta (Indonezia), iar în 2008, au avut un turneu în Hawai. Ce a lăsat publicul plăcut impresionat? Totul! De la superbe dansuri, ce constau în mișcări grațioase ale șoldurilor și ale mâinilor, întregul trup armonizându-se cu o muzică fascinantă cântată live, la prezentarea unei întregi colecții de costume – ce erau schimbate după fiecare dans – totul oferea un peisaj care îți delecta privirea, te fura, te cucerea, făcându-te să te simți, într-adevăr, pe o insulă a Oceanului Pacific. Pe lângă acestea, s-a păstrat o permanentă comunicare cu publicul, fiind solicitat să răspundă la salutul lor, Aloha! De asemenea, câțiva spectatori

au fost invitați de către tinerele și tinerii dansatori pe scenă, fiecare avea ca partener o persoană din public și au fost provocați să învețe să danseze pe ritmurile polineziene, ceea ce a stârnit, și mai mult, încântarea și admirația publicului. Grupul de tineri tahitieni ne-au delectat privirea cu o varietate de dansuri faimoase ale insulelor Oceanului Pacific: Tahiti (Tamure), Hawai (Hula), Samoa (Dansul de foc), Marchioness (Dansul Păsărilor) și Maori din Noua Zeelandă (Poi Haka), cu Vahinées, Tanès (dansatori și muzicieni) și Maohi din Polinezia. Ritm calm sau alert, cele zece tinere dansatoare și cei patru tineri dansatori au pus multă pasiune și dăruire, stârnind entuziasmul spectatorilor, manifestat prin aclamații și izbucniri în ropote de aplauze. Polynesian Folk Group ne-au înfățișat un colț din paradisul propriei lor lumi și ne-au integrat cu bucurie și generozitate în ea, timp de o oră și jumătate. Cu alte cuvinte, celebrii dansatori ne-au purtat într-o călătorie de neuitat, pe insule în care mulți dintre noi încă nu au ajuns... dar cu siguranță visează să o facă, mai ales acum, după ce au văzut Aloha Tahiti Show! La finalul reprezentației, câțiva tineri nu puteau accepta ca show-ul s-a terminat și strigau, cu un entuziasm nestins, către cei trei interpreți aflați încă pe scenă, salutul ce l-au învățat de la Terii Taputu: Aloha, Aloha, Aloha!

Ana Năneștean

Jocul de-a teatrul sau *Don Quijote*

Ne ferim de povești. Poate pentru că poveștile au însemnat, dintru-nceput, schimbarea. Poate pentru că „nu mai avem timp de povești” sau poate pentru că, pur și simplu, nu mai avem îndeajuns de multă vlagă, să le spunem sau chiar să ne aplecăm urechea asupra lor.

Nu toate poveștile sunt bune și nu toate poveștile schimbă lumea, dar acele care reușesc, merită să le mulțumim. Iar cei de la Hessisches Landestheater Marburg merită toate mulțumirile publicului care, dezolat, când intră, când iese din sală de spectacol. Nici nu mai știi unde e regie și unde nu, unde-s personaje și unde viață adevărată. Dar peste toate, această adaptare a lui Don Quijote, din spectacolul Don Quijote, în regia lui Fabian Sattler, vorbește despre povești, despre cum putem sau nu putem să spunem o poveste, despre relațiile de prietenie sau de familie, despre cum copiii de azi devin oamenii mari de mâine. Trei personaje reușesc să umple peste toate sala studio a TNRS cu prea bine cunoscuta poveste a lui Quijote și a partenerului și prietenului său Sancho Panza, aici interpretat de micuța Maria Sancha, o fetiță de nici paisprezece ani.

Sub forma unui joc în interiorul casei, Don Quijote (bunicul, un bătrânel pe care nu ai cum să nu-l îndrăgești) și Maria Sancha (fetița pusă în fața marii călătorii) reușesc să pună în lumină, într-un fel cu totul și cu totul deosebit, povestea lui Miguel de Cervantes.

Mereu întrerupți din joaca lor „absurdă”, cei doi ajung să se apropie și să se cunoască din în ce în ce mai mult. Tatăl, pustiul antipatic din scena I, cea care îi prezintă pe copii, este sursa de amuzament continuă pentru celor doi, dar și pericolul care amenință povestea viteazului Quijote și a partenerului său de mare nădejde.

O scară rotită de către tatăl micuței dă viață morilor de vânt și tuturor celorlalte pericole apărute în calea lui Quijote, dar și celor două personaje „reale”: nepoata Maria și bunicul acesteia, care apar într-un decor al copilăriei, ce reușește, prin toate detaliile (multitudinea de jucării aflate sub scenă, dar și minunata lecție de curaj a celor doi eroi) să construiască imagini impresionante. Deși împiedicați, în multe rânduri, de către tatăl fetiței, jocul se sfârșește firesc și natural, povestea, foarte emoționantă, aduce cu ea o mare doză de bucurie interioară, o altă demonstrație a sutelor de feluri în care se poate face teatru bun.

Spațiul de joc e larg: se joacă pe scenă și în afara ei, în fața scenei, foarte, foarte aproape de public sau în public, făcând invizibil și aici, fascinantul al patrulea perete, care pare să nu mai fie atât de necesar. Așadar, un spectacol despre dragostea de familie, despre umor, despre joc și despre cum jocul descleștează frunți și maxilare din cele mai încordate, un teatru al speranței și al încrederii de sine. Un spectacol ce se adresează absolut oricui, indiferent de vârstă, educație sau orice alte bariere ne-am mai putea imagina.

Cristian Opris

Neue Wiener Concert Schrammeln

Muzica vieneză a răsunat în inimile publicului prezent la concertul de la Cetatea Cisnădioara, care i-au aplaudat frenetic pe interpreți, după fiecare piesă cântată. Dacă pe chipurile celor

patru membri ai ansamblului se putea întrezări sobrietatea, eleganța și farmecul vienez, pe chipurile spectatorilor se citea emoția, starea de visare și relaxare. Mă întreb oare ce a simțit fiecare ascultând piesele lor? Cred că m-aș fi distrat copios, dacă aș fi pătruns în mintea lor pentru un minut, să aflu ce amintiri sau închipuiri îi bântuie. Pivind în sală, am surprins o lacrimă cum pica pe obrazul unui împătimit ascultător de muzică Schrammeln, la un alt spectator un zâmbet în colțul gurii, o privire melancolică, o strângere de mână, un sărut furat... fiecare delectându-se în stilul lor caracteristic.

Necesitatea spectatorilor de a se relaxa și deconecta de viața de zi cu zi a fost satisfăcută prin buna dispoziție, însuflețirea pasionată, entuziasmul cu care au interpretat ansamblurile de simboluri regăsite în versurile muzicii de cameră. Vitalitatea și energia instrumentelor, dinamismul și maniera proprie cu care artiștii au cântat, au adus un bun gust și un adevărat cult pentru arta muzicală, artiștii depășind stadiul de interpretare și aducând în scenă adevărate trăiri spirituale și emoții.

Muzica Schrammeln conține elemente din muzica populară și este un stil de muzică folk vieneză, originar din secolul al XIX-lea și este denumită astfel după frații Schrammel, care au trăit în Austria până la sfârșitul secolului al XIX-lea. Spectacolul povestește începuturile companiei și debutul genului muzical, care este cunoscut până în zilele noastre și care celebrează renașterea momentului. Inima însângerată a avut reprezentații în ultimii

cinci ani, în cadrul renumitului festival Schrammel Klang în Litschau, în sudul Austriei.

Carmen Stroia

2011 COMUNITĂȚI

Ediția a XVIII-a 27 mai / 5 iunie

APLAUZE 14-15

JURNALUL NAȚIONAL

Tribuna
COTIDIAN INDEPENDENT. APARE LA SIBIU ■ Fondat în 1894 de Ion Slavici
Dintotdeauna pentru totdeauna

antena
mereu aproape
SIBIU

euronews

REALITATEA TV

zile
nopti
DE VIAȚĂ LIBERĂ

magicfm 93.8
soft music

cotidianul.ro

Turul Statului

Esquire

ronduldesibiu.ro

Agencia Națională de Presă
AGERPRES
DIN 1885

DEUTSCHE WELLE
DW

esarom ROMANIA
EXPERTS TASTE

Redal
Pe gustul dumneavoastra

greiner
packaging

J·U·S·T®
DESIGN

lenovo

Succesul businessului tau incepe cu ThinkPad Edge e220s

Performanta de elite pentru un business la elite

Descopera un laptop premium, ultrasotabil, de 12.5 inch, perfect pentru indreptarea obiectivelor tale de business si personale.

ThinkPad Edge

BECK'S, BEREA CARE A SPUS
NU IMPOSIBILULUI SUSȚINE FESTIVALUL CARE
A SPUS NU CONVENȚIONALULUI

Alege să consumi Beck's cu moderatie

Fanfara de la Cozmești

Marți, 31 mai, pietonala Nicolae Bălcesu a găzduit una dintre cele mai pitorești reprezentări ale festivalului. Concertul muzicienilor de la Cozmești a incitat publicul sibian la dans și voie bună, prin ritmurile lor inspirate din folclor.

Este adevărat că, în programul festivalului, această reprezentație avea titlatura de concert, însă după ce am fost acolo și am participat asistat la acest eveniment, pot să vă spun că, ar fi putut, cu ușurință, să se numească spectacol. Afirm acest lucru fiindcă am încercat să observ reacțiile oamenilor și felul în care au receptat acest gen de muzică, cu toată încărcătura emoțională pe care o transmite și pot spune că și publicul constituia un spectacol în sine. Am putut observa două categorii de spectatori, separați, extrem de vizibil prin apartenența lor etnică: prima era cea a oaspeților veniți pentru a se înfrupta din bunătățile festivalului și care erau extrem de receptivi, încercând să înțeleagă inflexiunile muzicale ce nouă ne sunt atât de familiare încât, de cele mai multe ori, le traducem în sentimente fără a face un efort conștient. Aceștia s-au lăsat, cu mare ușurință, purtați de valul energetic al reprezentației, unii dintre ei chiar dansând și devenind, astfel, parte integrantă a nou-născutului spectacol. Ce-a de-a doua categorie, însă, o formau spectatorii români, mai reținuți, care se exprimă oarecum mai timid. Aceștia nu au putut fi văzuți (copiii lor, însă, da), însă, privindu-i

cu atenție, am decoperit că toți și-ar fi dorit să se manifeste, dar teama de ridicol îi împiedica. Astfel, i-am surprins cum, în ascuns, fiecare bătea ritmul din ceva, fie din picior, fie din mână, sau poate doar dădeau aproape imperceptibil din cap.

O dată cu cele două categorii de spectatori s-au format și două modalități de receptare diferite. Dacă cei de pe alte meleaguri se exteriorizau cu o ușurință mult mai mare, ei făceau asta instantaneu, după care mai ascultau câteva melodii și mergeau mai departe, însă ceilalți au format un convoi în spatele fanfarei, un cortegiu de dorințe înăbușite pe care puțin curaj ar fi putut să le aducă la viață și să dea naștere, astfel, unui spectacol în adevăratul sens al cuvântului. Însă, chiar și așa, toată acea energie interiorizată a creat un flux puternic, care a însoțit interpretii pe toată durata reprezentației. Lejeritatea muzicienilor, care venea dintr-o siguranță de sine și o liniște ancestrală a poporului lor, ne-a făcut pe toți cei care le-am ieșit în cale, în timpul concertului lor itinerant, să nu ne putem lua ochii de la ei și să ne dorim ca după fiecare melodie să mai înceapă una și apoi încă una... Simțeam că pe acele ritmuri am fi putut merge așa, în convoi, până la capătul pământului și nici noi, nici muzica nu am fi oboșit.

Doriana Tăut

METEO
ROMANIA

METRO
METRO GROUP
MADE TO TRADE.
real

REG. TM.
BECK'S

JTI

Raiffeisen
BANK
Reușim împreună.

TAKATA

e-on

BANCA COMERCIALA
CARPATICA

Vă invită la teatru !

Circo Rum Ba Ba bine dispune sibienii

Marți, în jurul orei 16:30, Pietonala Nicolae Bălcescu a fost invadată de două creaturi mici, cu costume de un gri petrol. La început, trecătorii nu știau cum să reacționeze: unii râdeau, alții se dădeau înapoi, speriați puțin, alții făceau poze, curioși și încercau să-și oprească copiii din plâns. Adevărul era că nu nici știai ce să faci. Cele două femei în costume gri semănau foarte mult cu personajul negativ din filmul Vrăjitorul din Oz, al lui Victor Fleming. Reputația acestui personaj nu este una tocmai bună, iar toată lumea părea sceptică.

Cele două pornesc spectacolul de-a lungul pietonalei, patinând pe roțile prinse de fustele lor, vorbind într-o limbă indescifrabilă, râzând, făcând farse trecătorilor, jucându-se cu copiii și făcând pe toată lumea să vrea să se apropie de ele, să interacționeze și să râdă.

Un bărbat oprit de reporteri și întrebat cum i se pare spectacolul a răspuns râzând: „Mai primim și noi un strop de bucurie”. Cred că acesta era și scopul femeilor din Circo Rum Ba Ba: „să aducă un strop de bucurie și magie în sufletul celor care participau la spectacol”.

Mateea Marin

© Sebastian Marcovici

Coordonator **APLAUZE**: lect. univ. dr. Ion M. Tomuş

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Adina Katona, Alexandra Păzgu, Ana Năneştean, Andreea Radu, Camelia Oană, Carmen Stroia, Cristian Opriş, Cristiana Lazăr, Cristina Gheordun, Cristina Reştea, Cristina Stratan, Doriana Tăut, Kiki Grebenea, Lucia Bucurenciu, Mateea Marin, Mihaela Anghel, Ştefania Dogariu, Vlad Părău

Echipa **Academia Caşavencu**: Simona Rădoi, Radu Alexandru, Raul Gheba, Dragoş Vasile, Florin Iaru

Fotografi **FITS**: Mihaela Marin, Dragoş Spişteru, Scott Eastman, Sebastian Marcovici

DTP: Teodora Stanca, Sanda Balint

aplauze@sibfest.ro

ULBS

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

smart-print.ro
tipar digital si offset

» joi, 2 iunie

• PIAȚA MICĂ

Ora 10:00 – 22:00 – SIBIU BOOKFEST 2011 (SBF) - Târgul Internațional de Carte, Publishing și New Media

• CENTRUL CULTURAL HABITUS

Ora 10:00 – Conferință de presă FITS - moderator Octavian Saiu

Ora 11:00 – Lansare de carte: PSIHOTERAPOLITICA. ANTOLOGIE DE TEATRU POLONEZ CONTEMPORAN 2 / PSIHOTERAPOLITICA. CONTEMPORARY POLISH THEATREANTHOLOGY 2, Editura Art

Ora 11:30 – Lansare de carte, editura Fundația Culturală „Camil Petrescu” - Revista „Teatrul azi”

1. REVISTA TEATRUL AZI: EUGÈNE IONESCO (EUGEN IONESCU) PE SCENĂ, ÎN ROMÂNIA - volum conceput și realizat de Florica Ichim; studiu introductiv de Doina Modola

2. AVANGARDA RUSĂ – DRAMATURGIE - Antologie și traducere, prefață și note de Leo Butnaru

3. SILVIU PURCĂRETE, PRIVIREA CARE ÎNFĂȚIȘEAZĂ de Oltița Cîntec

Ora 13:00 – Dezbateri: DEZBATERE / DEBATE: AVEM UN TRECUT, CUM PROCEDĂM? ANTICOMUNISM, CRITICĂ SOCIALĂ ȘI RECONSTITUIRE ARTISTICĂ - Participanți: Pawel Demirski, Vasile Ernu, Dan Lungu, Alexandru Tocilescu, Gianina Cărbunariu; Moderatoare: Iulia Popovici (ROU)

Ora 15:00 – Conferință specială: LA CE BUN SĂ FACI BINELE - Gabriel Liiceanu (ROU)

• PARCUL SUB ARINI

Ora 11:00 – Spectacol interactiv pentru copii: POVESTIRI TEATRALE. FĂT FRUMOS DIN LACRIMĂ / THEATRICAL STORIES. PRINCE CHARMING, THE TEAR-BEGOTTEN (3h) - un spectacol de Marian Rălea, realizat cu studenții Secției de Actorie din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu (ROU)

• CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR

Ora 11:00 – Ceremonia de deschidere a BURSEI DE SPECTACOLE - Ediția a XIV-a

• LIBRĂRIA HUMANITAS

Ora 12:00 – Spectacol lectură: FRAU OHNE KÖRPER / WOMAN WITHOUT A BODY / FEMEIA FĂRĂ TRUP de Mate Mاتیšić (HRV), traducerea Mariana Ștefănescu

• ATRIUM CAFÉ

Ora 12:00 – Atelier: SEMINAR DE DEZBATERI / TALKBACK SEMINAR (1h) - Leeds Metropolitan University (GBR) / ULBS / FITS

• PIAȚA MICĂ

Ora 14:00 – Deschidere oficială: SIBIU BOOKFEST 2011 (SBF) - Târgul Internațional de Carte, Publishing și New Media (ROU)

• TRAMVAI SIBIU – RĂȘINARI – SIBIU

Ora 14:00 – Spectacol de teatru: UN TRAMVAI NUMIT POPESCU / A STREETCAR NAMED POPESCU (1h20’) - Regia: Gavriil Pinte - Teatrul Național „Radu Stanca”

• AMBIENT

Ora 15:00 – Spectacol de muzică: FEAST DAY BAND / ZI DE SĂRBĂTOARE (30’) - Bagas Degol (GBR)

• CENTRUL DE CERCETĂRI AVANSATE ÎN ARTELE SPECTACOLULUI (CAVAS)

Ora 16:00 – One woman show: PENTHE MURDER (50’) cu: Jolanta Juskiewicz - Regia: Marek Brodzki & Jolanta Juskiewicz - Kropka Theatre (POL)

• TEATRUL GONG - Preț bilet: 15 lei

Ora 17:00 – One man play: POLANSKI POLANSKI (1h1’) - Regia: Tamilla Woodard - Nomad Theatrical Company

• MAGAZINUL DUMBRAVA

Ora 17:00 – Desene pe asfalt: 3D DRAWINGS IN THE STREET / DESENE 3D PE STRADĂ - Regia: Gennaro Troia - Scuola Napoletana dei Madonnari (ITA)

• Pietonala NICOLAE BĂLCESCU

Ora 17:00 – One man show: ONE BOTTLE TOO FAR / UN PAHAR ÎN PLUS (30’) - Lee Hayes (NLD)

Ora 17:30 – Spectacol de muzică: FEAST DAY BAND / ZI DE SĂRBĂTOARE (30’) - Bagas Degol (GBR)

Ora 18:00 – Spectacol de stradă: SOPHIA, A TRUE LOVE STORY / SOFIA, DRAGOSTE ADEVĂRATĂ (35’) - Teatrupo (CHL / ITA)

Ora 19:00 – One man show: ONE BOTTLE TOO FAR / UN PAHAR ÎN PLUS (30’) - Lee Hayes (NLD)

Ora 19:30 – Spectacol de stradă: SOPHIA, A TRUE LOVE STORY / SOFIA, DRAGOSTE ADEVĂRATĂ (35’) - Teatrupo (CHL / ITA)

Ora 20:15 – Spectacol de muzică (1h30’) - Oumtcha

• TEATRUL NAȚIONAL „Radu Stanca”

Ora 19:00 – Spectacol de teatru: KEISEI HANGONKO / IUBITA IEȘITĂ DIN FUMUL BEȚIGAȘELOR PARFUMATE (1h30’) - Regia: Masahiro Yasuda - Yamanote Jijosha

• HYPERMARKET CARREFOUR (incinta magazinului)

Ora 19:00 – Spectacol de muzică: FEAST DAY BAND / SĂRBĂTOARE DE ZI (30’) - Bagas Degol (GBR)

• CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR

Ora 21:00 – Spectacol de dans contemporan: InTime / ÎnTimP (50’) - Coregrafia: Pál Frenak - Compania Pál Frenak (HUN)

• CETATEA CISNĂDIOARA – Preț bilet: 15 lei

Ora 21:30 – Spectacol de muzică: CONCERTO FOR A LAZYBONE AND A DEADBEAT (40’) – LiberDance Dance Company (HRV) – autori și performeri: Mate Mاتیšić și Rajko Pavlic (HRV)

• VINTAGE PUB (spectacole de teatru) – Preț bilet: 10 lei

Ora 22:00 – BREAKING UP (1h) - Regia: Alexandra Ioniță și Cătălin Băbiuc - Teatrul Luni de la Green Hours (ROU)

Ora 24:00 – G.O.D. (55’) - un spectacol de Marcel Top - Teatrul Luni de la Green Hours (ROU)

• OLDIES PUB – Preț bilet: 10 lei

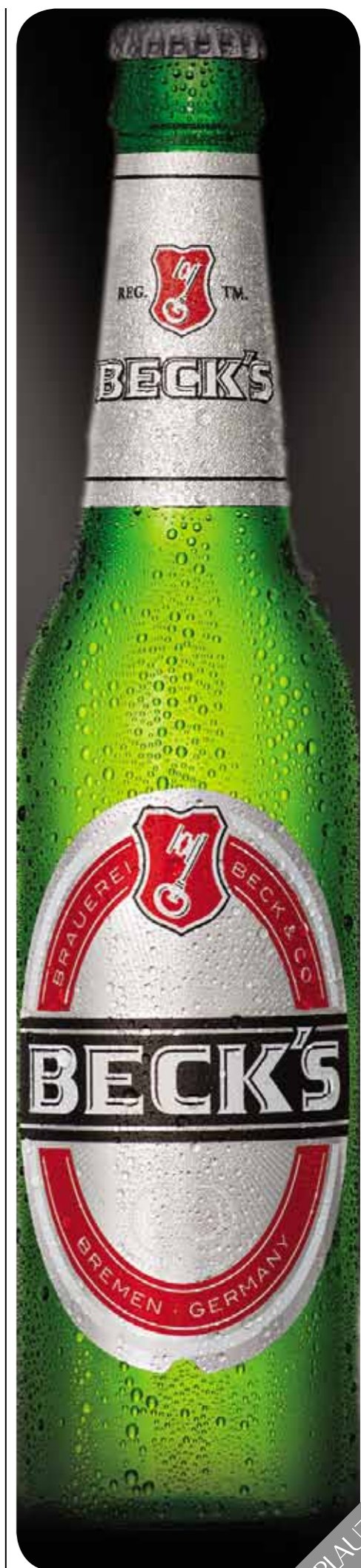
Ora 22:30 – One woman show: BLONDIE OF ARABIA / BLONDINA DIN 1001 DE NOPTI (1h20’) - Regia: Laura Newman - Monica Hunken (USA)

• CLUB KAPITAL

Ora 22:30 – Spectacol de teatru: HAMLET (1h) - Catedra de Artă Teatrală din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu în colaborare cu Teatrul74 și Facultatea de Teatru și Televiziune din cadrul Universității “Babeș Bolyai” Cluj (ROU)

• ATRIUM CAFÉ – „Teatrul de la miezul nopții”

Ora 24.00 – Spectacol de teatru: EU SUNT DOUĂ FEMEI (1h15’), cu Cendana Trifan și Cătălina Sima, scenariul și regia Bogdan Sărătean - Asociația Culturală „BIS” – Trimbuzii (ROU)

APLAUZE
18-19

comunitățile pe înțelesul masei

Comunitatea Europeană a început prin a fi Comunitatea Economică Europeană (CEE), înființată la 25 martie 1957, de către cele șase state membre (Germania, Belgia, Franța, Italia, Luxemburg și Olanda) ale Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Odată cu aderarea noastră, la 1 ianuarie 2007, UE descoperă ceva neașteptat: că România produce mult mai mulți romi decât oțel și infinit mai multe infracțiuni decât cărbune.

www.comunitatea.co.uk este publicația online a comunității românilor din Marea Britanie. Joi, 24 martie 2011, site-ul citează masiv un articol publicat în *The Economist*, care precizează că "încăpăținarea lui Adrian Severin, care refuză să demisioneze din postul de eurodeputat în urma unui scandal de corupție, este tipică pentru politica românească". Într-adevăr, e. Dar *The Economist* poate să zică mersi că Adrian Severin este tipic doar pînă la un punct. E corupt și încăpăținat în condițiile în care știe măcar cum se ortografiază cele două atribute.

În 1992, comunitatea berarilor se organizează eficient în Asociația Producătorilor de Bere din România (APBR), care va deveni, în 2001, Patronatul Industriei Berii din România (PIBR). Grație acestuia, românii află că, în ciuda faptului că economia merge prost, se îmbuteliază, culmea, mai multă bere autohtonă decît pot ei să bea! Iar veștile bune continuă: APBR încurajează, prin rîcoșeu, dezvoltarea comunităților profesionale care produc pîine, mici, muștar și semințe!

28 decembrie 1989: comunitatea grecilor din România decide să se organizeze într-o uniune. După cîțiva ani, românii descoperă litora-lul elen de la Paralia, mai ieftin decît al nostru și ceva mai katerinki decît cel turcesc.

În perioada 16-19 iunie 2011 se desfășoară, la Reghin, a douăsprezecea ediție a cursurilor de hornari. Atenție: numărul locurilor disponibile este limitat la 10 pentru cursanții noi și 5 locuri pentru persoanele care au absolvit deja un curs ASFOCH (Asociația Hornarilor, Constructorilor de Coșuri de Fum și Șeminee). Comunitatea deținătorilor de vile poate răsufli ușurată: există încă specialiști care știu să lucreze cu hornul, în afară de Moș Crăciun și hoții profesioniști.

ComUNITER

L-AM ÎMPUSCAT PE
RIN LADEN, UNDE
SUNĂM PRIMA DATĂ,
LA PREȘEDINTE, SAU
LA HOLLYWOOD ?

M A R D A L E .

cronica de pe lîngă teatre

Haosul e la un pahar în plus depărtare!

Am găsit pe net o chestie pe care vreau s-o împărtășesc cu voi, spectatorii: teatrul absurd "respinge realismul psihologic și social, bazat pe iluzia mimetică, aceea de a înfățișa aparența unor oameni și a unor situații reale, evoluind pe scenă. Personajele sînt vag conturate, cu o identitate incertă, dezindividualizate. [...] Temele sale predilecte sînt lipsa de sens a existenței, golul sufletesc, dezarticularea limbajului, incomunicarea, claustrarea, acapararea omului de automatisme și stereotipii." Există, deci, un nume pentru ceea ce fac eu în această pagină (în speță: cronică de teatru fără să merg la teatru)! Acum să-i văd pe teatrologii care voiau să apeleze la un doctor specialist ca să-mi pună un diagnostic!

Ora 16:30 – ONE BOTTLE TOO FAR /
UN PAHAR ÎN PLUS

Un exemplu clar al transformării pe care am văzut-o cu toții măcar o dată în viață. Un om e vesel, pilit, dansează, e sufletul petrecerii și toată lumea îl place și, un pahar mai tîrziu, sparge sticle, plînge în colț, se ia la bătaie cu un om aleator, ciupește de fese nevasta șefului și, la sfîrșit, vomită pe un cîine. Și toate astea de la un singur pahar în plus!

Ora 19:00 – KEISEI HANGONKO /
IUBITA IEȘITĂ DIN FUMUL BEȚIGAȘELOR
PARFUMATE

Un cetățean își dă seama că iubita lui este aseme-nia bețigașelor parfumate: uneori nu miroase cum spera el să miroasă, de obicei se aprinde mult mai greu decît ar trebui să se aprindă, trebuie să o scuipi ca să se oprească și, cînd e udă, nu vrea să funcționeze.

Ora 20:00 – BREAKING UP

O piesă sensibilă care ne arată că și vorbitorii de romgleză – care nu stăpînesc limba română atît de bine încît să se exprime total coerent în ea și au nevoie de fraze și cuvinte în engleză, învățate din filmele la care se uitau în loc să se ducă la școală – suferă și ei. Mai exact, cînd se despart, sunt la fel de triști ca oamenii inteligenți.

Ora 22:00 – BLONDIE OF ARABIA /
BLONDINA DIN 1001 DE NOPTI

Deși titlul pare a fi de film porno, nu e. E o poveste banală, cu o blondă care tot merge prin deșert, încercînd să găsească un loc mai aproape de apă, ca să-și pună prosopul jos și să se bronzeze. Preferabil aproape și de un bar unde servesc apă plată cu lămîie.

Căpitanul Cronicard